

**Alecu
Popovici
de vorbă
cu**

**Frații
Tăpălagă:**

Rodica & Ștefan

Rodica Tăpălagă, actriță comică? Ingenuuă, lirică, dramatică? Dincolo de clasificări, actrița aduce în scenă o lumină a ei proprie, un optimism nu de carton, ci substanțial, luminos. Luminos! Acesta e cuvântul, pentru că sensibilitatea actriței e tonică, chiar în roluri melancolice (vezi Melodie varșoviană), și gama ei interpretativă bogată în nuanțe.

Ștefan Tăpălagă este unul dintre cei mai cunoscuți interpreți de... roluri secundare. Poate ar fi fost un interpret ideal pentru „Jean de la lune” — poetul cu capul în nori, copilul aiurit, cu sufletul sensibil. Candido — iată rolul vieții sale! Până atunci face parte și din trio-ul Ra-Ta-Ta...

RODICA

— Citeva date biografice :

M-am născut într-un tirgușor, de felul „locului unde nu s-a întâmplat nimic” : Dorohoi. Pot mărturisii și data; 12 ianuarie 1939. Dorohoianca prin naștere, am plecat din fașă la București, unde am terminat Liceul „Lazăr”. De mică, am depus o foarte „serioasă” activitate artistică, la echipa sindicatului Băncii de Stat. Nu scăpam „un prilej, o serbare. Nu m-a învățat nimeni, jucam din instinct. Făceam turnee prin toată țara : cele mai frumoase turnee ale vieții mele.

În liceu, eram o elevă silitoare. O „tocilară” ambițioasă, care se distingea la materiile științifice.

ȘTEFAN

M-am născut tot în Dorohoi, dar ceva mai înainte de sora mea : la 4 aprilie 1933. Școala primară am făcut-o în Grant, iar liceul la „Brincoveanu”. De la vîrsta de 16 ani, am început să practic sportul. La început, gimnastica. La 17 ani, antrenorul Angelo Pellegrini mi-a descoperit calitățile de floretist. Am absolvit școala medic tehnică de... aviație, calificându-mă constructor de motoare. Se pare că aveam talent în sportul favorit al mușchetarilor și, iată-mă, de câteva ori, campion național, ba chiar participant la Olimpiada de la Helsinki.

După efectuarea stagiului militar, am rămas vreme de doi ani salariat al „Clubului Central Armata”. Primul meu titlu : maestru emerit al sportului.

— Și cum ați bătut la poarta Institutului, și, apoi, în ce fel ați pătruns prin ea ?

După bacalaureat, voiam să intru la Facultatea de Fizică. Sau la cea de matematică. Visam o meserie „serioasă”, cu rezultate concrete. Dar n-a fost să fie așa ! La agapa de după bacalaureat, m-a remarcat o actriță înimioasă

Am dat examen la 24 de ani (de altfel am fost cel mai vîrstnic student din Institut). M-am prezentat la examen pentru că făcusem pariu că dau examen și reușesc ! Am câștigat, deși nu spusesem în viața mea o poezie !

— Fifi Mihalovici. Ea m-a prezentat Eugeniei Popovici, care a văzut în mine o viitoare actriță de comedie (deși eu nu credeam...). Am dat examen, am intrat! Profesori: Radu Beligan și Ion Șahighian. Printre colegi: Adela Mărculescu, Ion Dichiseanu, Iarina Demian.

— Ce rol a jucat pentru voi școala de teatru ?

Am jucat mult, divers, ajutată de cei doi asistenți: Lucian Giurchescu și Emil Liptac. Eram o recalcitrantă, fără smerenie și răbdare.

Toți mă îndemneau, mă îndreptau spre compoziția de comedie. Eram sceptică cu privire la destinul meu: o ființă grasă, mică, buflee. Se pare că produceam însă și surprize: în viață — stearsă, banală, pe scenă... ciștigam. Azi, unui regizori mă văd și mă distribuie în roluri "de „frumoasă“.

A urmat explozia, publicitatea: filmul *Alo, ați greșit numărul!* Aveam 18 ani, eram în anul III. Și, uite, eram și puțin „vedetă"... Examenul de stat l-am dat cu rolul Gherghinei Profirel din *Hagi Tudose*.

E drept, printre ultimii, dar am intrat. Și iată-mă student la clasa profesorului Ion Finteșteanu.

Din anul I, am dat lovitura — cu rolul principal din *Alo, ați greșit numărul!* Lansat, am fost apoi mereu invitat la T.V. Cea mai formidabilă rampă de lansare actricească. M-ați chemat și dv., stimate reporter, în calitate de autor, atunci, al spectacolului muzical *Ocolul pământului în 80 de melodii*, în care am cîntat, am dansat, am făcut acrobații... Am dat examenul de stat cu Borsuflescu din *Harță Răzeșul*. Și, odată absolvent, mi-am luat de nevastă fosta profesoară! Sanda Manu!

— Și apoi teatrul !...

De, teatrul cu problemele lui, și eu cu problemele mele. Am debutat în 1960 la Craiova, colectiv pretențios și disciplinat în care am luat un „start“ greu. Am debutat în *Pygmalion*, spectacol în care, apoi, am jucat de sute de ori. A urmat eleva din *Steaua fără nume* și multe alte roluri. Cum mai spuneam, se pare că fizicul meu ciștigă pe scenă!

Am oroare de actrițele frumoase dar fără talent, deși e tare bine ca un actor să fie și frumos. Sau să aibă însușirea de a te face să nu observi, să nu-ți dea răgaz să-l vezi că e urît! În provincie, la debut, eram înarmată cu sfaturile eminentului pedagog Ion Șahighian: disciplina muncii, seriozitatea profesională. Aceasta, într-un colectiv de tineri dintre care unii erau teribiliști, iar alți mimau excentricitatea.

Și într-o bună zi, Lucia Sturdza Bulandra m-a văzut jucînd un rol mic în *Tinăra Gardă*. Avea nevoie de oameni noi în teatru! Eu am fost ultimul ei angajat. Nu a mai apucat să-mi vadă debutul...

Am fost repartizat la Pitești, unde am debutat cu Figaro. La Teatrul de Comedie din București am debutat dublindu-l pe Ion Lucian în *Celebrul 702*. Din 1964, joc aici, în *Interesul general*, *Rinocerii* și în *Nic-Nic*. Curios a fost destinul acestei ultime piese. De-a lungul anilor, a avut un succes ascendent. Cînd am început să joc în ea, aveam 36 de ani... Acum, am 40!... Iar personajul pe care-l interpretez, 38, „38 cu... bătaie“ spun eu în piesa la al cărui text am cam contribuit copios cu toții.

Și Barbu a mușcat din fructul oprit al teatrului!

— Ce v-a adus teatrul ?

Am luptat mult în Teatrul „Bulandra”, unde, la început, nimeni nu mă vedea în nimic... Eram singură, am avut o evoluție foarte grea. Publicul mă știa din acel film, în care faptul că apăreau doi frați, încălzise inimile spectatorilor, apoi de la TV, de la emisiunile de divertisment.

Am jucat în *Camera fierbinte* de Al. I. Ștefănescu, în *Copiii soarelui* de M. Gorki...

Poate jucam prost, poate că eram în afara stilului teatrului. Doar Eugen Barbu a scris atunci bine, cu înțelegere, despre mine. Într-un rol mic vroiam să arăt tot ce știu! Totul! Mergea greu. Căpătam un rol odată la 2—3 ani. A venit și acea piesă pe care

Totul! Utilizarea mea pe scenă a fost foarte variată. Găsesc și accept un rol în orice piesă, chiar dacă nu e cel principal. Îmi plac rolurile mici. Îmi dau satisfacție. Genul meu? Tragi-comie! Poate *Don Quijote*, desigur *Mitică Popescu*. Grozav aș vrea să-l joc și pe Cezar din piesa lui Shaw, rol jucat de mine în Institut. O mare satisfacție mi-a dat-o perioada de specializare cu *Lecocq* la Paris. La calitățile mele naturale, dobândite prin sport, am căpătat și însușirea de a fi pedagog, de a împărtăși secretele mișcării scenice. Cât de importantă este pantomima, element de bază al limbajului scenic internațional! De altfel, majoritatea spectacolelor românești au fost apreciate în străinătate și datorită laturii vizuale, excelentă. Poate,

Sanda Manu expune concepția regizorală a viitorului ei spectacol în fața ...comitetului teatral al familiei

am iubit-o foarte mult: Nu sînt turnul *Eiffel*; apoi, un rol mic, în *Opera de 3 parale*, rol, care a însemnat totuși mult în evoluția mea viitoare, și *D-ale carnavalului*. Teatrul „Bulandra” are o ierarhie severă, se „ajunge” greu, e o școală aspră, cu o mare exigență. Sînt actori mulți, dar buni. Am jucat cam puțina? Da! De ce? Nu știu. Am jucat roluri cam la întîmplare.

Și ce mult îmi place orice rol nou: el e pentru mine o necunoscută, o „enigmă”. Studiez rolul, muncesc, nu sînt instinctuală și nu-mi plac actorii instinctivi. Iubesc un teatru lucid, esențializat, deși obțin rezultate... mai bune cu un text cald, liric (gen *Melodie varșoviană*). Lumea mă știe mai mult de la T.V., unde am spus și multe texte slabe. Recunosc! La început le-am acceptat. Acum le refuz și apar mai rar. Asta pentru că deseori publicul ne judecă ca și cum și textele ne-ar aparține. Da, joc rar, m-am obișnuit cu „pauzele” care mă sperie cînd sînt prea mari... Nu mai sînt o ingenuă! Ce utilizare pot avea? Trebuie să se găsească piese în care sînt de neînlocuit. Pînă atunci trăiesc pentru și prin teatru, alături de soțul meu, scenograful Popescu Udriște, și am un „rol principal”, ca mamă a lui Barbu Popescu, în vîrstă de 3 ani..

Într-o zi, deși e dificil, vom avea și noi o trupă de pantomimă. Și ce utilă e condiția fizică, regimul sever de viață, mai ales pentru junii-primi — dintre care unii au o tonă. Mă sînt excelent la Teatrul de Comedie, ca într-o familie. În rest... Teatru, T.V., familie, fetița, elevă în clasa VI-a, soția, regizoare și profesoară... Aceștia sîntem noi, familia Tăpălagă: doi actori, o regizoare și un scenograf (soțul Rodicăi, I. Popescu-Udriște).

O trupă completă!

